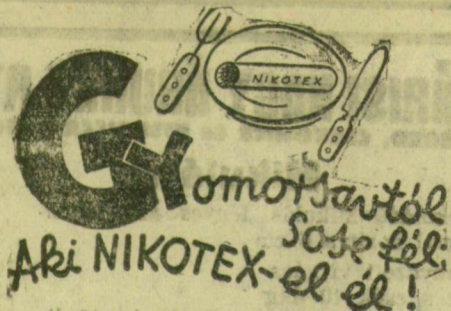

Gyomorszentől
Aki NIKOTEX-el él!

Hegedüs Loránt beszéde

Hegedüs Loránt, a TEBE elnöke úgy a hatóságoknak, mint a Nemzeti Bank és a Pénzügyi Központ képviselőinek köszönetet mondott megjelenésükért.

— Egy évtized előtt — folytatta — a hatóságok még óvatosan kerültek a TEBE vidéki gyűléseit, mert vagy nem tulajdonítottak azoknak fontosságot, vagy attól félték, hogy a pénzügyi szervezetek szervezkedése által a gazdasági élet más tényezőivel jönnek ellenkezésbe. Ugy látszik, egy nehéz agrárválságra volt szükség abból a célból, hogy a magyar közvélemény megismerje, hogy a hitelélet és az agrártársadalom érdekei mennyire össze vannak forrva és egyiknek bukása a másiknak a bukását is jelenti. Ezért különös jelentősége van annak, hogy az Alföld nagy metropolisában most egybegyűltek az ország híveinek összes tényezői, hogy itt dokumentálják egy nagy válság tanulságait alapján a hitelszervezet fontosságát az összes többi foglalkozási ágra nézve.

— Valóban bűszkeséggel kell megállapítani — folytatta — nehéz küzdelmek és annyi félreértés után, hogy a kormány óvatos politikája mellett a három tényezőnek, a Nemzeti Banknak, a Pénzügyi Központnak és a TEBE-nek önzetlen együttműködése folytán, anélkül uszta meg, példátlanul egész Európában, a magyar hitelélet a nehéz esztendőket, hogy mint külföldön, az államnak,

munkával és jóakarattal szívesen támogatja a hitelszervezeteket nehéz munkájában.

Bernáth Sándor

lelkes éljenzés közben jelentette be, hogy a bajai törvényszék Pécs helyett inkább a szegedi táblához kíván csatlakozni, erre nézve hivatalos részről is megindultak az előkészületek. Sürgette még a Horthy Miklós jubileumi utnak — amely Szegedet Bajával összeköti — a kívánalmaknak megfelelő kiszélesítését.

vagyis az adózóknak százmillióba került volna. Természetes, hogy e válság nehéz időszakaikat követelt, de ezeket szívós együttműködéssel legyőztük. A válság azonban alkalmas volt arra is — és ennek kinyilatkoztatása a szegedi tanácskozások fő tárgya —, hogy ország világ előtt megerősítse a gazdasági érdekképviseletek közös frontját, másrészt pedig a magyar hitelélet most kezdődő évtizedére kitűzze a jövő feladatait.

— Amint száz esztendővel ezelőtt gróf Széchenyi István, a Hitel szerzője, a hitelnek azért tulajdonított nagy fontosságot, mert ezáltal remélhette, hogy Magyarország ipart kap, azonképpen most a világháború és az elmúlt válság tanulsága gyanánt az egész magyar hitelszervezetnek azt a nagy célt kell maga elé tűznie, hogy minden rendelkezésre álló tőkével segítsen az ország szegény szellemi lakosságából százezreket önálló kisgazdákká fejlemelni. Ha a politikai világ tudomást vesz arról, hogy ezt a hatalmas nemzeti célt csak a magyar takarékpénztárak és bankok által lehet elérni, akkor kétségtelenül el fognak fogadni azok a támadások, amelyek egyes szélsőséges irányok részéről az ingó tőkét még ma is érik, holott az ingó tőke minden leromlása a magántulajdonon nyugvó egész társadalmi rendre nézve végzetes lehet.

Kozma Ferenc előadása a trianoni Délvidék problémáiról

Kozma Ferenc kormányfőtanácsos, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatója, a TEBE délkeleti körzetének elnöke tartott ezután nagy érdeklődéssel kísért nagyvonalú előadást.

— Az a magyar agrárpolitikus — talán újból egy Darányi — lesz a Trianoni Délvidék és a Magyar Alföld legnagyobb jótévője, aki a magyar föld, a magyar nép, a mezőgazdasági termelés mélyreható szeretetétől áthatva — az ősi magyar néplélekkel összeolvadva — megindítja és sikerrel lefolytatja a harcot az alföldi magyar nép igazi agrár neveléséért, a mezőgazdasági termények és munka jobb értékesítéséért, a magyar nép jövedelmének és így jobb boldogulásának a fokozásáért, ezen nagy célok érdekében főként a mostani tanyarendszer átalakításáért.

A mostani tanyarendszer

a hiányos közigazgatást, a hiányos egészségügyi és népnevelési szolgálatot, a kezdetleges módon álló állattenyésztést, mezőgazdasági termelést, a gyenge értékesítést, a mezőgazdasági lakosság jobb boldogulását szolgáló gazdasági, szociális és kulturális intézmények hiányát, a megváltozott gazdasági helyzethez való alkalmazkodási képesség és az alföldi magyar nép gazdasági és kulturális közössége kiépítésének, erkölcsi és anyagi felemelkedésének lehetetlenségét jelenti.

A zárt tanyaközség

a megváltozott gazdasági helyzethez való alkalmazkodást, a több, jobb termelést és jobb értékesítést, az egészséges, szép házakat, jó istállókat, törzskönyvezett állatállományt, a mezőgazdák életérdekeit szolgáló kulturális gazdasági és szociális intézményeket, a jobb közigazgatást, a jobb egészségügyi és népnevelési szolgálatot, vagyis az alföldi magyar nép kulturális, erkölcsi és anyagi felemelkedésének lehetőségét jelenti.

— Egy ilyen nagyvonalú átalakulás a Trianoni Délvidéken és a magyar Alföldön minden

meglévő magyar városnak is elsőrendű érdeke, mert a zárt tanyaközségek kifejlődése nagy gazdasági lehetőségeket, a kultura fejlődése és népünk életmódjának emelése az emberi igények emelkedését és minden vonatkozásban emelkedő forgalmat jelent.

— A délvidéki ipara — most nem beszélünk a kisiparról — a trianoni országhatár miatt lehetetlen helyzetbe került. A drága szén több, mint 200 km. távolságból, drága vasuti tarifa mellett — a természetes déli vásárló piacok elvesztése miatt — északra, keletre, vagy a Dunántúlra kell eladni s a versenyt a sokkal jobban fekvő, iparilag is jobban berendezett, a főváros minden előnyét élvező budapesti iparral felvenni.

A délvidéki ipar egzisztenciális érdeke annak komoly aláátamasztása vasuti tarifális kedvezményekkel, a közszállítások idejűttatásával s a déli határok mielőbbi megnyitásával.

— Az alföldi tanyarendszer igénytelen világában keletkezett és fennálló városok kereskedelmének jobb boldogulása Budapest hatalmas versenye, a közvetlen szomszédságban levő és sorompókkal elzárt déli határok miatt alig képzelhető el.

A délvidéki kereskedelem legnagyobb érdeke:

— folytatta Kozma — 1. a déli szomszéd államokkal való gazdasági megközelítés, 2. a minden téren való decentralizáció, 3. a tiszai és marosi hajózás problémáinak megoldása, 4. a Gvulától Baiáig terjedő Trianoni Délvidék közlekedésének kelet-nyugati irányban való átszervezése, Baján keresztül a Dunántúllal való vasuti személy és áruforgalom kiépítése, 5. ezen délvidéki országrész igazságügyi és közigazgatási beosztásának megváltoztatása.

— A decentralizáció

alatt értem a mai irányított gazdasági rendszerben a Kereskedelmi Hivatal decentralizációját, a Nemzeti Bank délvidéki fiókainak nagyobb puvoárral való ellátását az import

és az export ügyeinek gyors elintézése érdekében, továbbá új ipartelepek idetelepülése érdekében megfelelő előnyök és feltételek nyújtását. A délvidéki városok gazdasági élete igazán csak akkor fejlődhet ki, ha a gazdasági tevékenység nyugatra a Dunántúllal, délre pedig déli szomszédainkkal megindulhat s ha ezen közös nagy célkitűzés érdekében a Trianoni Délvidék városai, társadalmi és gazdasági szervezetei megértéssel összefognak.

A délvidéki hitelszervezet érdeke és kívánsága

1. A tőkeképződés összes akadályainak lebontása és az, hogy az itt képződött tőkék semmiféle formában se vonassanak el innen, hanem az itteni mezőgazdaság, ipar és kereskedelem egzisztenciális érdekeinek szolgálatába állítsanak, 2. valami módon kártalanítás azokért a súlyos áldozatokért és veszteségeikért, amelyeket a Hinterland elvesztése és a különféle kormányintézkedések miatt a délvidéki hitelszervezetnek el kell szenvednie.

— Ezekben nagy vonásokban a nagy problémákra kívántam a délvidéki gazdasági értekezlet figyelmét felhívni. Boldog lennék, ha egy részletesen kidolgozandó program megvalósítására — a megértés és az összefogás szellemében —

egy akcióra képes Délvidéki Gazdasági Blokk alakulna, amely a Délvidék népéért, annak ifjúságáért és egy szebb magyar jövő előkészítéséért komolyan cselekedne.

— A Nemzeti Bank elnöke, Imrédy Öccellenciája, a bank februári közgyűlésén hangsúlyozottan mutatott rá a politikai, társadalmi és gazdasági egyensúly fontosságára, arra, hogy az ország gazdasági, szociális és politikai egyensúlya a vidéki lakosság sorsával van összekötve és hogy népünk műveltségének emelése, a tőkeellátást középpontjában álló hitelszervezet megerősödése nagy nemzeti érdek. Én — látva a főváros és a vidék közötti nagy különbséget — Imrédy Öccellenciája által a legszebb magyar gazdasági templomban hirdetett ígéknek vagyok állandó szószólója és magyar szívem minden meleg érzésével, lelkem minden sóvárgásával kérem a főváros és a vidék minden megértő és jóakaratu emberének támogatását.

Pósch Gyula a pénzügyi szervezetek szerepéről

— A pénzügyi szervezetek célja legnagyobb általánosságban: a pénztőke forgalmának közvetítése, vagyis összegyűjtése a takarékoskodók oldalán és eljuttatása a vállalkozók oldalára — mondotta. Érdekes megfigyelni, hogy a pénzügyi szervezetek ezt a szerepét, amelyről az itt jelenlevők jól tudják, hogy egy civilizált ország életében nélkülözhetetlen s mégis lebecsülik azok, akik kevésbé értnek a dologhoz. Ugyiszólván mindenütt, ahol népbolondítók, vagy népbolondítók radikális változtatások árán ígérnek valamely ország lakosságának a viszonyok jobbrafordulását, programjukban benne találjuk a pénzügyi szervezetek legalább is megrendszabályozását, de sokszor azok szocializálásáig vagy akár eltörléséig is. Az orosz kommunisták megkísérelték a bankok nélküli gazdálkodást, Németországban jelszó volt a „kamatrabszolgaság letörése”, a bankok szocializálása pedig még az angol Labour-Party programjának is egyik pontja. A kijózanodás természetesen nagyon gyorsan be szokott következni, mihelyt a gyakorlatban megkísérik a pénzügyi szervezetek nélkül, vagy a szocializált pénzügyi szervezetekkel való gazdálkodást és például Németországban jól tudjuk, hogy az állam a válság idejében megszerzett bankrészesvényeket készséggel bocsátja vissza a magántőkének, jeleül annak, hogy a

pénzügyi szervezetek szerepe egy ország gazdasági életében nem olyan szerep, amelyet nélkülözni vagy pedig bürokratikus sémdék szerint lehetne betölteni, hanem mindaddig, amíg a magángazdaság elvi alapján állunk, okvetlenül szükség van magánpénzügyi szervezetre.

Mihelyt felismerjük, hogy mi pénzügyi szervezetek az ország szervezetének olyan önálló részei vagyunk, amelynek eredményes munkásságára a közösségnek feltétlen szüksége van, ezzel adva van főcélunk is, nevezetesen ezt a szerepet minél tökéleesebben és az ország javára betölteni.

Ha egy pénzügyi vezető el tudja érni azt, hogy a betevő közönség bizalommal viseltetik in-